

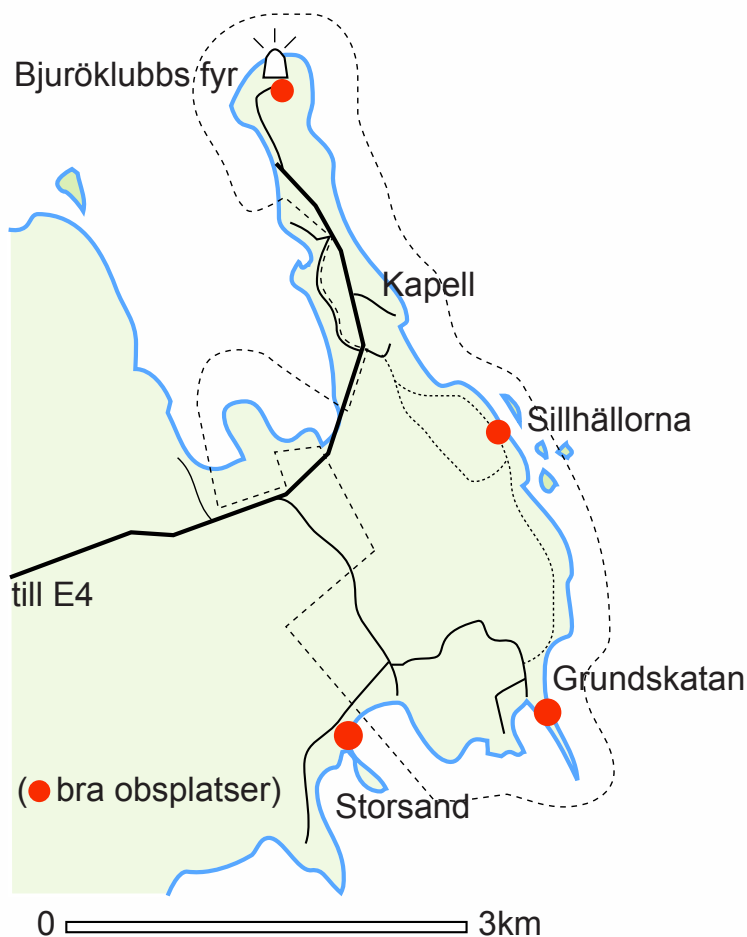
Fågellokaler - Bjuröklubb

Beskrivning

Bjuröklubb ligger så långt österut man kan komma längs Västerbottenskusten, och har ett strategiskt läge för bevakning av flyttfågelsträcket. För många fåglar som kommer österifrån blir Bjuröklubb den första landkontakten. Omvänt blir det för fåglar västerifrån, de bävar inför det öppna havet och följer därför land så långt åt öster de kan komma, och samlas därmed upp på uddar likt Bjuröklubb. Utbytet av fåglar mellan Sverige och Finland är stort.

Naturen är omväxlande, allt från fuktig al- och granskog, öppna gräsmarker, torra sandmarker med tall, klapperstensfält och klippställar, vilket gör området väldigt intressant och ger förutsättningar för en mängd olika arter att trivas.

Bjuröklubbs fyr med det islagda Bottenviken åt öster 060430.

Vår

Står man uppe vid fyren en morgon med fint väder i slutet av mars kan man märka av vårens första flyttningsrörelser. Det är då vanligtvis grå- och grönsiskor, mesar, snösparvar och domherrar som bildar vårens förtrupper. Det stora tättingsträcket kommer annars igång runt mitten av april och varar till nån gång runt mitten av maj. En riktigt bra sträckdag i månadsskiftet april-maj kan ge antal på runt 20000 fåglar, med bo- och bergfinkar som klart dominerande arter. Är man ute efter sjöfåglar så är Grundskatan i söder ett bättre alternativ. Sjöfågelsträcket pågår som bäst i maj, med toppen i den senare halvan, och under förutsättning att isen har släppt.

Höst

Redan i juli drar de första vadarflockarna söderut. Höststräcket av vadare och diverse sjöfåglar över havet observeras bäst från Grundskatan och är som bäst i september-oktober. Optimalt för ett bra höststräck är kalla och friska nordostliga vindar efter en period av varmare väder. Mulet väder är även en fördel då molnen får fåglarna att flyga på lägre höjd samt ger ett behagligare skådarljus.

Oktober är en bra månad för att jaga rariteter. Östliga arter som taigasångare och kungsfågelsångare ses så gott som årligen, framför allt i lövbuskagen på Grundskatan och i skogen längs vägen upp till fyren.

Fågelsträcket

Det är framförallt som sträckfågellokal Bjuröklubb har gjort sig känd. Den som vill pröva lyckan som sträckfågelskådare på våren bör vara på plats tidigt, vilket i månadsskiftet april-maj betyder runt klockan halv fem. Sträcket är som intensivast från soluppgången och några timmar framåt. Redan vid notiden märks

vanligtvis en tydlig avmattning. För tätningsträcket vid fyren har man bäst uppsikt från klippan eller trärampen direkt norr om fyrhuset. Fåglarna kommer söderifrån på båda sidor av fyrberget och över huvudet. Vid motvind kommer fåglarna på låg höjd och cirklar ofta tvekanade några varv runt berget när de möter det öppna, frusna vattnet norrut. Är vinden alltför frisk väljer de inte sällan att gå tillbaka och rasta i skogen igen, alternativt att vrida kursen åt väst-nordväst mot Petberget och fastlandet. Vid medvind går fåglarna på högre höjd och är då lätta att missa. En riktigt bra sträckdag har man tusentals fåglar, huvudsakligen bo- och bergfinkar, överallt i luften runt berget vilket skapar en viss stress. Det är då en fördel om man är flera som hjälps åt med spanandet.

Fåglarna passerar snabbt och artbestämningen görs ofta enbart på deras lockläte. Att hinna med att plocka ut guldkornen i denna framvällande fågelmassa kräver sin man. En och annan ringtrast, trädlärka och bändelkorsnäbb drunknar lätt i mängden, om man inte har tur och hinner uppfatta deras lockläte. Att stå mitt i denna framrusande våg av vårfåglar ger en euforisk känsla och den som har lärt sig uppskatta det ser det som en av vårens största höjdpunkter!

Fågelskådning på första parkett. Bjuröklubbs fyr åt norr med Vänören i fjärran 060430

Sträckskådarens vy från fyren åt syd 060430

I maj kommer sjöfågelsträcket igång på allvar och detta observeras bäst från Grundskatan. Gå ut mot piren och ställ dig strax utanför den lilla ensamma stugan på pirens bas. Här står man ett par meter över havsnivån och har fri sikt i en sektor från nord-nordost till väst-sydväst. Fåglarna kommer söderifrån så om man spanar i pirens längdriktning så fångar man upp det mesta som rör sig över havet. Är vädret klart blir motljuset besvärande redan vid sju-tiden och flimmar i luften kan göra artbestämning svår. Så även om solen är välkommen för frusna skådare så är en mulen himmel bättre för skådningen. Rejält varma

kläder är i alla händelser nödvändiga, för det blir kallt att stå stilla en hel morgon, ordentligt kallt! Avstånden blir ofta långa och tubkikare är nödvändig. Bäst blir sjöfågelsträcket när vinden ligger på från ost.

Övrigt

Om fågelsträcket är dåligt är det alltid värt att promenera omkring i området och leta rastande fåglar. Traska igenom den sura granskogen mellan Grundskatan och Storsand och leta tretåiga hackspettar, lundsångare och mindre flugsnappare (de senare från slutet av maj). Järpar och tjädrar stöts ibland också upp i dessa trakter. Sandstranden på Storsand kan även hysa en och annan rastande vadare, huvudsakligen i september.

Ett annat område speciellt värt ett besök är det stora blankslipade hållmarksområdet Sillhällarna på Bjuröklubbs östkust. Följ stigen norrut längs kusten från Grundskatan eller gå norrifrån. Sväng då in vid skylten Jungfrugraven strax söder om byn, parkera och följ stigen åt söder. I vattnet vid Sillhällarna finns några fina skär med rikt fågelliv. Även byn med Kapellet är värt ett stopp och en liten promenad.

Bjuröklubbsområdet har stor potential och känslan av att i stort sett vad som helst i fågelväg kan dyka upp är ständigt närvarande. Det är väldigt naturskönt och oavsett fågeltillgången är det alltid en trivsamt upplevelse att vistas i området. Det röda huset nedom fyren inrymmer nu ett café som är öppet under sommaren. Området är naturreservat.

Utdrag ur obsboken

"Grundskatan, Bjuröklubb 20 maj 2006. Spaning över havet efter sträckande sjöfågel mellan kl 02:45 och 09:30. Sex plusgrader, men stigande, mulet, vind från syd 1m/s, god sikt. Fint nordgående sjöfågelsträck. Lommar 328 (huvudsakligen storlommar), alfågel 106, sjöorre 185, svärta 129, ejder 12, småskrake 44, kustlabb 4 och sist men inte minst en adult bredstjärtad labb kl 09:16, som i makligt men bestämt tempo arbetade sig norrut på låg höjd ca två kilometer ut. Dessutom helt oväntat en rastande hane vitryggig hackspett som rörde sig oroligt mellan småbuskarna på piren och skogen innanför."

Vitryggig hackspett, Grundskatan 060520.

Lämplig tid för besök

Bjuröklubb är värt att besöka året runt, men allra mest givande är besök under följande tider: 1 april - 30 juni, 1 september - 31 oktober.

Några utvalda observerade arter (i kursiv stil färre än 6 observationer t o m 2006)

svartnäbbad och *vitnäbbad islom*, *havssula*, *praktejder*, *alförrådare*, *storlabb*, *bredstjärtad labb*, *fjälllabb*, *småtärna*, *kentsk tärna*, *vittrut*, *lunnefågel*, *sillgrissla*, *brunglada*, *ängshök*, *kornknarr*, *dubbelbeckasin*, *havsörn*, *aftonfalk*, *rörhöna*, *turturduva*, *fjälluggla*, *hökuggla*, *härfågel*, *vitryggig hackspett*, *tretåig hackspett*, *gråspett*, *höksångare*, *taigasångare*, *kungsfågelsångare*, *lundsångare*, *rödhuva*, *törnskata*, *gulhämpling*, *gyllensparv*, *ringtrast*, *trädlärka*, *gårdsmyg*, *steglits*, *lappmes*, *skräntärna*, *bändelkorsnäbb*, *mindre flugsnappare*.